

Dietrich Scholze

"Sozialistische Entscheidung aus nationaler Verantwortung. Polnische Literatur in der Auseinandersetzung mit Krieg und Okkupation.
/Afirmacja socjalizmu a odpowiedzialność narodowa. Literatura polska wobec wojny i okupacji/", Heinrich Olschowsky [w:]... : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 20/1 (63), 273

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) OLSCHOWSKY Heinrich: Sozialistische Entscheidung aus nationaler Verantwortung. Polnische Literatur in der Auseinandersetzung mit Krieg und Okkupation. /Afirmacja socjalizmu a odpowiedzialność narodowa. Literatura polska wobec wojny i okupacji/. W: Literaturen europäischer sozialistischer Länder. Universeller Charakter und nationale Eigenart sozialistischer Literatur. Red.: H. Olschowsky i L. Richter. Berlin i Weimar 1975, s. 417-451.

Autor omawia reakcję literatury polskiej (w latach 1944-1949) na wydarzenia wojny i okupacji. Ukazuje przemiany postaw ideowych pisarzy, przesunięcia w rozumieniu funkcji literatury, przekształcenia formalne zmierzające do odnalezienia odpowiedniego kształtu artystycznego dla wyrażenia nowej tematyki. Materiał egzemplifikacyjny stanowią utwory czołowych prozaików polskich omawianego okresu. Osobny rozdział zawiera analizę dramatu Kruczkowskiego "Niemcy".

BP/63/108

D. S.

(II) OLSCHOWSKY Heinrich: Zeitstück und Geschichte. Leon Kruczkowskis Drama "Die Sonnenbrucks" in der DDR. /Dramat współczesny i historia. "Niemcy" Leona Kruczkowskiego w NRD/. W: Verteidigung der Menschheit. Studien und Werkstattgespräche zur Dialektik von Nationalem und Internationalem sozialistischer Literaturentwicklung. Red. E. Kowalski. Berlin 1975, s. 559-577.

Przyjmując współczesną perspektywę, omawia autor społeczną i etyczną rolę dramatu Kruczkowskiego w Niemczech. Poprzez analizę konkretnych sytuacji dramatycznych dochodzi do wniosku o unikalności utworu w kontekście niemieckim. Znaczenie utworu polega - zdaniem autora - na zespoleniu wizji zewnętrznej (Niemcy i inne narody) z wewnętrzną (zróżnicowanie narodu niemieckiego) i nawiązaniu w warstwie etycznej do tradycyjnej introwersyjności niemieckiej (deutsche Innerlichkeit), która była chyba jedną z głównych przyczyn biernej postawy większości Niemców wobec hitleryzmu.

BP/63/109

D. S.